

Nina Dakwar
Nämnd- och utredningssekreterare
Nina.Dakwar@Trelleborg.se
0410-73 43 77

Bildningsnämnden

Utvärdering av Riktlinjer för barns och elevers inflytande i bildningsnämndens arbete

Sammanfattning

Bildningsnämnden fastställde den 5 februari 2020 § 15 *Riktlinjer för barns och elevers inflytande i bildningsnämndens arbete* (daterade 2020-01-16). Samtidigt fattade bildningsnämnden även beslut om att riktlinjerna ska utvärderas efter ett år. Slutsatserna från bildningsförvaltningens genomförda utvärdering visar behov av revidering av riktlinjerna.

Utvärderingen och dess slutsatser finns på sid. 3-7 i tjänsteskrivelsen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse-utvärdering av riktlinjer för barns och elevers inflytande (daterad 2021-06-04)

Förslag till bildningsnämndens reviderade Riktlinjer för barns- och elevers inflytande i bildningsnämndens arbete

Riktlinjer för barns- och elevers inflytande i bildningsnämndens arbete (daterade 2020-01-16)

Bildningsförvaltningens förslag till beslut

Bildningsnämnden föreslås besluta

att (1) godkänna redovisningen av bildningsförvaltningens utvärdering av Riktlinjer för barns och elevers inflytande i bildningsnämndens arbete

att (2) godkänna förslag till bildningsnämndens reviderade Riktlinjer för barns- och elevers inflytande i bildningsnämndens arbete

att (3) skicka beslutet, tjänsteskrivelse inkl. utvärdering, samt reviderade riktlinjer till rektorer vid bildningsförvaltningens förskole- och skolenheter

att (4) skicka beslutet, tjänsteskrivelse inkl. utvärdering, samt reviderade riktlinjer för kännedom till rektorer vid förskole- och skolenheter med fristående huvudmän i Trelleborg,

att (5) skicka beslutet, tjänsteskrivelse inkl. utvärdering, samt reviderade riktlinjer för kännedom till kommunstyrelsen och övriga nämnder.

Bildningsförvaltningen

E-post bildningsforvaltningen@trelleborg.se

Webb www.trelleborg.se

Besöksadress Henry Dunkers gata 1

Postadress Box 79, 231 21 Trelleborg

Telefon 0410-73 30 00

Fakturaadress

Box 173, 231 23 Trelleborg

Org.nr 212000-1199

Beslutet skickas till

Rektorer vid bildningsförvaltningens förskole- och skolenheter

Rektorer vid förskole- och skolenheter med fristående huvudmän i Trelleborg

Kommunstyrelsen och övriga nämnder

Ärendet

Bildningsnämnden behandlade på sitt sammanträde den 18 september 2019, § 151, förslag på ny struktur för hur man på bästa sätt kan möjliggöra för barn och elever i de olika verksamheterna att utöva inflytande och påverka i frågor som rör dem. Man beslutade att skicka ut¹ förslaget på remiss för inhämtande av barns och elevers synpunkter innan det fastställdes.

Efter avslutad remisstid fastställde bildningsnämnden den 5 februari 2020 § 15 *Riktlinjer för barns och elevers inflytande i bildningsnämndens arbete* (daterade 2020-01-16). Samtidigt fattade bildningsnämnden även beslut om att dessa riktlinjer ska utvärderas efter ett år.

Förslag till beslut föreligger att godkänna bildningsförvaltningens redovisning av genomförd utvärdering. Slutsatserna från bildningsförvaltningens genomförda utvärdering visar behov av revidering av riktlinjerna.

Utvärdering

Inhämtande av barns och elevers åsikter i frågor som rör dem

Utvärderingen visar att bildningsnämnden i sitt arbete vid flertalet gånger har initierat dialog med barn och elever där de getts möjlighet att uttrycka åsikter i frågor som rör dem, antingen muntligen eller skriftligen.

Exempel:

- Utbildningsforum, som är en beredning under bildningsnämnden, involverar högstadie- och gymnasieelever i ett pågående arbete med att ta fram förslag till bildningsnämnden på strategi för Söderslätts gymnasiums utveckling.
- Bildningsnämnden fattade den 14 april 2021 §§ 59-61 beslut om namn på sammanslagna förskole- och skolenheter i nya organisationen av rektorsområden. I arbetet med framtagande av nya namn har barn och elever på berörda förskole- och skolenheter getts stora möjligheter till delaktighet.

När det gäller inhämtande av barns och elevers åsikter genom verksamhetsbesök kan det konstateras att möjligheter för ledamöter och ersättare att genomföra fysiska besök ute på förskole- och skolenheter helt ointetgjorts under större delen av år 2020 och 2021. Detta med anledning av pandemin Covid-19 (Corona) och nationella och lokala regler om social distansering för att minska smittspridning. Bildningsnämndens ordförande har dock genomfört ett par digitala verksamhetsbesök via videokonferensplattform.

Hantering av inlämnade elevmedborgarförslag

Utvärderingen visar att bildningsnämnden i sitt arbete hanterat inlämnade elevmedborgarförslag i enlighet med riktlinjerna.

¹ Förslaget skickades på remiss till barn och elever vid Trelleborgs kommuns förskole- och skolenheter, och vid förskole- och skolenheter med fristående huvudmän i Trelleborg.

Exempel:

- Hantering av Pilevallskolans elevråds elevmedborgarförslag om önskemål om duschväggar i duschrummet i idrottshallen.
- Hantering av Liljeborgsskolans elevråds åk 4-6 elevmedborgarförslag om åtgärder för att förbättra skolans utemiljö.
- Hantering av Liljeborgsskolans elevråds åk 7-9 elevmedborgarförslag och åsikter om upplevda problem kring regler och restriktioner som uppstått med anledning av pandemin Covid-19.
- Hantering av elevmedborgarförslags önskemål om extrainsatta bussar i rusningstrafik (med anledning av pandemin Covid-19). Frågan hanterades genom att bildningsnämndens ordförande vidarebefordrade önskemålet till rätt beslutsfattande organ, via kontakt med ordföranden för Region Skånes kollektivtrafiknämnd.
- Hantering av inlämnade åsikter av högstadieelever vid Väståkra skola som bland annat handlade om förbudet mot användning av mobiltelefoner i skolan.

De gånger presidiet inte har haft möjlighet att genomföra dialogmöten fysiskt på plats på enheter (på grund av pandemin Covid-19) har det istället genomförts digitala möten med elever, tillsammans med mentor, via videokonferensplattform.

Utskickad enkät

Inför utvärderingen har en enkät skickats ut där barn och elever getts möjlighet att delta och besvara sex stycken frågor under perioden 15 april-7 maj 2021. Enkätens fokus låg på frågor kring barns och elevers möjlighet att inlämna elevmedborgarförslag, eftersom det är det främsta verktyget som barn och elever har för att initiera frågor till nämnden. Enkäten skickades ut via Google Formulär till barn och elever i mellan- och högstadiet (årskurserna 4-6 och 7-9) på alla kommunala skolenheter, samt till elever på Söderslättsgymnasiets (SSG) enheter S:t Nicolai och Bastionen.

I enkätutskickets första skede var tilltänkt målgrupp för besvarande av frågorna elevråd vid de olika skolenheterna. I andra skedet, då behov uppstod att gå ut med en påminnelse, hanterades det på olika sätt ute på skolenheterna med resultatet att mottagargruppen breddades och många svar inkom från individuella elever.

Enkät skickades även ut via Google Formulär till skolor med fristående huvudmän i Trelleborg, Pilens Montessoriskola och Kunskapsskolan, för att ge barn och elever vid dessa skolor möjlighet att lämna synpunkter.

Redogörelse för resultatet av enkäten

Ungefär 490 enkätsvar och synpunkter inkom. Majoriteten av svaren lämnades av elever individuellt i årskurserna 4-6 och 7-9 på kommunala skolenheter, och av elever på Söderslättsgymnasiets enheter S:t Nicolai och Bastionen. Från ett fåtal skolenheter lämnades enbart kollektivt svar från elevrådet.

Inga enkätsvar eller synpunkter inkom från barn och elever på Pilens Montessoriskola eller Kunskapsskolan.

Frågor och svar

1. "Känner ni till möjligheten att lämna in elevmedborgarförslag till bildningsnämnden?" Ungefär 20 % har svarat ja.

2. "Om ja - Hur har ni fått kännedom om möjligheten att lämna elevmedborgarförslag?"

Information via elevråd, diskussion i klassen, lärare, rektor/biträdande rektor eller via förälder.

3. "Är det tydligt för er hur man går tillväga för att lämna in ett elevmedborgarförslag?" Ungefär 18% har svarat ja.

4. "Har ni några förslag till förbättringar?"

Några svar anger att man tycker det är bra som det är, och därför inte har några förslag på förbättringar. Avseende elevmedborgarförslag visar inlämnade svar på åsikter om att det fungerar bra med att lämna förslag och få prata om det, medan andra uttrycker åsikter om att bildningsnämnden ska vara bättre på att återkoppla snabbare och att genomföra de önskemål som framförts.

Svaren kan delas in i olika kategorier. Flera av svaren handlar om andra frågor än hur processen kring elevmedborgarförslag kan förbättras.

Kommunikation

- Bättre information från skolan om hur man inlämnar elevmedborgarförslag
- Kom ut till skolorna och informera och förklara vad man ska göra med förslagen
- Elever kan få information skickad till sig direkt, t.ex. via mejl
- Man ska kunna lämna elevmedborgarförslag på plats
- Det tog för lång tid att bestämma tid för att anordna möte med politikerna efter det att elevmedborgarförslag lämnats in
- Förslag att bildningsnämnden skaffar mobilapp Instagram och på så sätt möjliggöra att direktmeddelanden (DM) kan skickas (SSG)
- Att "ha en grupp på classroom" där man bland annat kan prata med politikerna

Inomhusmiljö

- Bättre matsal
- Fixa till skolan, renovera klassrummen, måla om och förbättra ventilationen
- Obekväma stolar, slitna bänkar, trångt i kapprummet
- Klassrum är ostädade
- Toaletter luktar illa, är för små och trånga

Utomhusmiljö

- Fler saker att kunna göra på rasterna (åk 4-6)
- Mer rastvakter
- Bygg en bättre fotbollsplan
- Utegyms i Albäck

Kosthantering och måltider

- Förbättring av den mat som serveras i skolorna; önskar godare, mer påkostad och mer energirik mat, anpassa till barns smak och inte till "vuxensmak", man blir inte mätt
- Vill inte vara tvungen att äta skolmaten
- Smutsiga tallrikar, glas och bestick i matsalen

Det införda mobilförbudet

- Åsikter om mobilförbudet som bildningsnämnden beslutat om; få ha mobil på rasterna och inte ett totalförbud, alternativt att ta bort mobilförbudet

Utrustning i utbildningen

- Önskar mer verktyg (SSG)

Åsikter med anledning av restriktioner som uppstått på grund av pandemin med Covid-19

- Utökade busstider vid Corona.
- Öppna caféet igen
- Att inte enbart möta politikerna digitalt via videokonferenssamtal
- Längre lunch
- Vore bra om det hade kunnat anordnas friluftsdag med aktiviteter

Klagomålsrelaterade åsikter

- Ge färre läxor
- Tystare i klassrummet, tyst när läraren pratar och inte avbryta
- Önskar snällare lärare
- Läraren ska använda enklare ord
- Mindre av "riktad och politiskt korrekt" undervisning
- Börja skoldagen senare och sluta senare
- Kortare skoldagar; börja skoldagen senare och sluta tidigare
- Ställ in sanitetsprodukter (bindor, tamponger) tillgängligt i toaletterna
- Önskar få ha tuggummi på lektionstid
- Önskar att få ha solglasögon, mössa och utomhuskläder på sig inomhus

5. "Har ni eller någon annan på er skola lämnat in ett elevmedborgarförslag någon gång?" 18 % har svarat ja.

6. ”Om ja - har ni fått någon återkoppling och är ni i så fall nöjda med den återkopplingen?”

Bland svaren finns de som upplever sig nöjda med återkopplingen, medan andra däremot inte upplever sig vara nöjda.

- Önskemål om bättre ventilation i byggsalen², men man är inte nöjd med återkopplingen eftersom det inte har förbättrats (SSG)
- Ja, nöjda med återkoppling; önskemål om duschväggar i duschrummet i idrottshallen gick igenom
- Nej, inte nöjda med återkoppling; inget hände med önskemål, brist på klara meddelanden och klara beslut³

Slutsatser

Vad ska läggas till i riktlinjerna?

I och med att Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter, även kallad barnkonventionen, är inkorporerad i svensk lagstiftning sedan den 1 januari 2020 inkluderar riktlinjerna en skrivning om beaktande av barnrättsperspektivet.

Att dialog mellan barn och elever och huvudman även kan ske digitalt läggs till.

Genom verktyget elevmedborgarförslag ges möjlighet för barn och elever att lämna åsikter i frågor som berör dem. I riktlinjerna tydliggörs att utöver möjligheten att inlämna elevmedborgarförslag kan barn och elever även själva ta initiativ till dialog med huvudmannen.

Att även nämndberedningen Utbildningsforum har möjlighet att initiera dialog med/inhämta barns och elevers synpunkter, läggs till.

Vad ska förändras?

Enkäter är ett viktigt verktyg och därför kan utskick av nya enkäter användas (inte undvikas), men med försiktighet då många enkätutskick kan leda till enkättrötthet hos eleverna.

I riktlinjerna tydliggörs att bildningsförvaltningen ansvarar för att utarbeta och fastställa de tillämpningsanvisningar och rutiner som behövs för handläggning och hantering av inlämnade elevmedborgarförslag.

Vad ska tas bort?

I nuvarande riktlinjer inkluderas alla förskolor och skolor i Trelleborgs kommun, oavsett driftsform. Men i de reviderade riktlinjerna tas inkludering av förskolor och skolor som har fristående huvudman bort eftersom de inte ligger under bildningsnämndens ansvarsområde. Bildningsnämnden har inte befogenhet att fatta beslut om eventuella förändringar avseende fristående huvudmän.

Frågan om hur elevmedborgarförslag ska lämnas in regleras lämpligen i bildningsförvaltningens tillämpningsanvisningar och rutiner. Därmed tas skrivningen om inlämnade av elevmedborgarförslag via lärplattform, som finns i de nuvarande riktlinjerna, bort.

² Detta är inget elevmedborgarförslag som har lämnats in så att det nått bildningsnämnden, möjligen är det något som hanterats lokalt på enheten.

³ Oklart vad för elevmedborgarförslag som det syftas på.